A BIZOTTSÁG 1077/2012/EU RENDELETE

(2012. november 16.)

a nemzeti biztonsági hatóságok által a biztonsági tanúsítvány vagy a biztonsági engedély kiadását követő felügyelet céljára alkalmazandó közös biztonsági módszerről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a közösségi vasutak biztonságáról, valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról szóló, 2004. április 29-i 2004/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre [1] és különösen annak 6. cikkére,

mivel:

(1) A 2004/49/EK irányelv egyik célja, hogy a vasútbiztonság irányítására, szabályozására és felügyeletére vonatkozó közös elvek meghatározása révén megkönnyítse a vasúti szállítási szolgáltatások piacához való hozzáférést. A 2004/49/EK irányelv azonos biztonsági tanúsítási követelmények alkalmazásával az Európai Unió teljes területén egyenlő bánásmódot biztosít valamennyi vasúttársaság számára.

(2) A Bizottság a 2004/49/EK irányelvnek megfelelően 2009. október 5-én megbízást adott az Európai Vasúti Ügynökségnek (a továbbiakban: az ügynökség), hogy kidolgozza a nemzeti biztonsági hatóságok által a biztonsági tanúsítványnak vagy a biztonsági engedélynek a vasúttársaságok vagy pályahálózat-működtetők részére történt kiadását követő felügyelet céljára alkalmazandó közös biztonsági módszer tervezetét. Az ügynökség a Bizottságtól kapott megbízással összhangban benyújtotta a közös biztonsági módszerről szóló, hatásvizsgálattal alátámasztott ajánlását a Bizottságnak. Ez a rendelet az ügynökség ajánlásán alapul.

(3) A vasútbiztonsági tanúsítvány megszerzéséhez szükséges követelményeknek való megfelelés értékelésére szolgáló közös biztonsági módszerről szóló, 2010. december 9-i 1158/2010/EU bizottsági rendelet [2] rendelkezik a 2004/49/EK irányelv 10. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja szerinti biztonsági tanúsítványok megszerzéséhez szükséges követelményeknek való megfelelés értékelésére szolgáló módszerről. Az említett rendelet meghatározza nemzeti hatóságok által történő értékelés elvégzésének alapjául szolgáló kritériumokat, leírja a követendő eljárásokat, és megállapítja a nemzeti biztonsági hatóságok által a biztonsági tanúsítvány kiadását követően az említett rendeletben meghatározott, a felügyelet során betartandó elveket.

(4) A vasútbiztonsági engedély megszerzéséhez szükséges követelményeknek való megfelelés teljesítésének értékelésére szolgáló közös biztonsági módszerről szóló, 2010. december 10-i 1169/2010/EU bizottsági rendelet [3] tartalmazza valamennyi harmonizált követelményt és értékelési módszert, amely alapján a nemzeti biztonsági hatóságok a pályahálózat-működtetők részére a 2004/49/EK irányelv 11. cikke értelmében megadhatják a biztonságirányítási rendszer egészének megfelelőségét igazoló engedélyt, illetve bármilyen más, hálózatspecifikus engedélyt. Az említett rendelet meghatározza továbbá a nemzeti hatóságok által történő értékelés elvégzésének alapjául szolgáló kritériumokat, leírja a követendő eljárásokat, és megállapítja a nemzeti biztonsági hatóságok által a biztonsági engedély kiadását követően az említett rendeletben meghatározott, a felügyelet során betartandó elveket.

(5) A 2004/49/EK irányelv 16. cikke (2) bekezdésének e) pontjában és 17. cikkének (2) bekezdésében előírtak szerint a nemzeti biztonsági hatóságnak a biztonsági tanúsítvány vagy a biztonsági engedély kiadását követően intézkedéseket kell hoznia annak vizsgálatára, hogy a biztonsági tanúsítvány vagy biztonsági engedély iránti kérelemben bemutatott eredmények teljesülnek-e az üzemeltetés során, valamint hogy folyamatosan teljesül-e az összes szükséges követelmény.

(6) A nemzeti biztonsági hatóságnak annak érdekében, hogy el tudja végezni a 2004/49/EK irányelv 16. cikkének (2) bekezdése f) pontja szerinti feladatait, felügyeleti tevékenysége alapján meg kell ítélnie a biztonsági keretszabályok eredményességét is. A „felügyelet” a vasútbiztonsági teljesítménynek a biztonsági engedély megadását követő figyelemmel kísérése céljából a nemzeti vasútbiztonsági hatóság által bevezetett intézkedéseket jelenti.

(7) A felügyelet végzése során a nemzeti biztonsági hatóságnak a nemzeti biztonsági hatóságok által végzett felügyeleti tevékenységre vonatkozóan az 1158/2010/EU rendeletben és az 1169/2010/EU rendeletben meghatározott alapelveket kell alkalmaznia, melyek a következők: arányosság, következetesség, célzottság, átláthatóság, elszámoltathatóság és együttműködés. Ahhoz azonban, hogy ezeket az alapelveket a nemzeti biztonsági hatóságok napi gyakorlatuk során alkalmazni tudják, egy bizonyos keret és eljárás kialakítására is szükség van. Ez a rendelet biztosítaná a szükséges keretet és eljárást a nemzeti biztonsági hatóságok számára, ezzel egyidejűleg erősítené az egymás megközelítési és döntéshozatali módszereibe vetett kölcsönös bizalmat a felügyeleti tevékenységek során.

[1] HL L 164., 2004.4.30., 44. o.
[2] HL L 326., 2010.12.10., 11. o.
[3] HL L 327., 2010.12.11., 13. o.

(8) Az ebben a rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a 2004/49/EK irányelv 27. cikkének (1) bekezdése szerint létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ez a rendelet az 1158/2010/EU rendelet IV. mellékletével, illetve az 1169/2010/EU rendelet III. mellékletével összhangban létrehozza a vasútbiztonsági teljesítménynek a biztonsági tanúsítványnak a vasúttársaságok, illetve a biztonsági engedélynek a pályahálózat-működtetők részére történt kiadását követően végzendő felügyeletének céljára alkalmazandó közös biztonsági módszert.

(2) A nemzeti biztonsági hatóságok a közös biztonsági módszert a célból alkalmazzák, hogy felügyeljék, hogy a vasúttársaságok vagy a pályahálózat-működtetők teljesítik-e azt a jogi kötelezettségüket, hogy biztonságirányítási rendszer segítségével biztosítják a tevékenységükkel összefüggő valamennyi kockázat ellenőrzését, beleértve a karbantartást, az anyagbeszerzést és a vállalkozók igénybevételét, továbbá adott esetben ellenőrzik a nyomon követésre vonatkozó közös biztonsági módszerről szóló, 2012. november 16-i 1078/2012/EU bizottsági rendeletnek ([1]) a vasúttársaságok és pályahálózat-működtetők általi, a biztonsági tanúsítvány vagy biztonsági engedély után történő, illetve a karbantartásért felelős szervezetek általi alkalmazását.

(3) A nemzeti biztonsági hatóságok ezt a rendeletet alkalmazzák a 2004/49/EK irányelv 16. cikke (2) bekezdésének f) pontja szerinti felügyeleti tevékenységük gyakorlása és a tagállamoknak a biztonsági keretszabályok eredményességével kapcsolatban nyújtott tanácsadásuk során.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a „felügyelet” az 1158/2010/EU rendelet 2. cikkében és az 1169/2010/EU rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint értendő.

3. cikk

Felügyeleti stratégia és terv(ek)

(1) A nemzeti biztonsági hatóság felügyeleti stratégiát és terv(ek)et dolgoz ki és hajt végre, melyekben a mellékletben meghatározott módon feltünteti, hogyan teszi célzottá tevékenységeit, valamint megállapítja a felügyelet elsődleges szempontjait.

(2) A nemzeti biztonsági hatóság gyűjti és elemzi a legkülönbözőbb forrásokból származó információkat. Az összegyűjtött információkat és a felügyelet eredményeit az 1. cikkben rögzített célokra használja fel.

(3) A nemzeti biztonsági hatóság a tapasztalatok birtokában, az összegyűjtött információk és a felügyelet eredményeinek felhasználásával rendszeresen felülvizsgálja a stratégiát és a tervet vagy terveket.

4. cikk

A felügyelet végzésére szolgáló módszerek

(1) A nemzeti biztonsági hatóság a felügyeleti tevékenységek végzésére szolgáló módszereket fogad el. E módszerek között általában a szervezet különböző szintjein található személyekkel folytatott interjúk, a biztonságirányítási rendszerrel kapcsolatos dokumentumok és nyilvántartások felülvizsgálata, valamint az irányítási rendszernek az ellenőrzések vagy vonatkozó tevékenységek során a biztonsággal kapcsolatosan megállapított eredményeinek vizsgálata szerepel.

(2) A nemzeti biztonsági hatóság biztosítja, hogy felügyeleti tevékenysége kiterjed a következők ellenőrzésére:

a) a biztonságirányítási rendszer eredményessége;

b) a biztonságirányítási rendszer egyedi vagy részleges elemeinek eredményessége, beleértve a működési tevékenységeket is.

5. cikk

Az értékelés és a felügyelet közötti kapcsolat

(1) A nemzeti biztonsági hatóság a vasúttársaság vagy a pályahálózat-működtető biztonságirányítási rendszerének értékelése során szerzett információkat felhasználja azok biztonságirányítási rendszerének a biztonsági tanúsítvány vagy biztonsági engedély kiadása után történő folyamatos alkalmazására vonatkozó felügyelet céljából.

(2) A nemzeti biztonsági hatóság a felügyeleti tevékenysége során gyűjtött információkat felhasználja egy vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető biztonságirányítási rendszerének a biztonsági tanúsítvány vagy biztonsági engedély megújítása előtti újraértékeléséhez is.

6. cikk

A felügyeleti tevékenységekben részt vevő személyek szakértelme

A nemzeti biztonsági hatóság olyan rendszert tart fenn, amely biztosítja, hogy a felügyeleti tevékenységeket hozzáértő személyek végzik.

7. cikk

Döntéshozatali kritériumok

(1) A nemzeti biztonsági hatóság megállapítja és közzéteszi azokat a döntéshozatali kritériumokat, amelyek alapján nyomon követi, elősegíti és adott esetben betartatja a biztonsági keretszabályoknak való megfelelést. E kritériumok kiterjednek a biztonságirányítási rendszernek a vasúttársaság vagy a pályahálózat-működtető általi folyamatos alkalmazásával és a biztonsági keretszabályokkal kapcsolatos meg nem felelési kérdésekre is.

([1]) Lásd e Hivatalos Lap 8. oldalát.

(2) A nemzeti biztonsági hatóság eljárást fogad el és tesz közzé annak lehetővé tétele érdekében, hogy a vasúttársaságok és a pályahálózat-működtetők panaszt nyújthassanak be a felügyeleti tevékenységek során hozott határozatokkal kapcsolatban, az említett határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó kötelezettség követelményének sérelme nélkül.

8. cikk

Koordináció és együttműködés

(1) Azok a nemzeti biztonsági hatóságok, amelyek több tagállamban működő vasúttársaság felügyeletében vesznek részt, összehangolják a felügyeletben alkalmazott megközelítésüket annak biztosítása érdekében, hogy a vasúttársaság biztonságirányítási rendszere eredményes legyen, és valamennyi vonatkozó tevékenységre kiterjedjen. A koordinációs tevékenységek magukban foglalják az arról szóló megállapodást, hogy a nemzeti biztonsági hatóságok mely információkat osztják meg egymással a vonatkozó vasúttársaság felügyeletével kapcsolatos közös megközelítés biztosítása érdekében. A koordináció kiterjed az érintett vasútbiztonsági hatóságok felügyeleti stratégiájára és tervére vagy terveire vonatkozó információ megosztására is, beleértve azok bármely lényeges eredményét is, a meg nem felelés kezelésére alkalmazandó közös megközelítés lehetővé tétele érdekében.

(2) A nemzeti biztonsági hatóságok az információmegosztás és a biztonsági keretszabályoknak való meg nem felelés esetén történő fellépés összehangolása érdekében kialakítják a nemzeti vizsgáló testületekkel, a karbantartásért felelős szervezeteket tanúsító testületekkel és más illetékes hatóságokkal való együttműködésre vonatkozó eljárásokat.

9. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2013. június 7-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2012. november 16-án.

a Bizottság részéről
az elnök
José Manuel BARROSO

MELLÉKLET

Felügyeleti tevékenységek

1. A felügyeleti stratégia és terv(ek) létrehozása

   A nemzeti biztonsági hatóság:

   a) feltárja a célzott felügyeleti tevékenységek alá vonandó területeket;

   b) felügyeleti tervet vagy terveket dolgoz ki, melyekben feltünteti, hogyan fogja teljesíteni a felügyeleti stratégiát egy érvényes biztonsági tanúsítvány vagy biztonsági engedély életciklusa során;

   c) a feltárt célterületek alapján kezdeti becslést készít a terv vagy tervek teljesítéséhez szükséges erőforrásokról;

   d) forrásokat oszt ki a terv vagy tervek teljesítéséhez;

   e) felhasználja a legkülönbözőbb forrásokból származó adatokat/információkat a stratégia és a terv vagy tervek alapjaként. A forrásoknak tartalmazniuk kell a biztonságirányítási rendszerek értékelése során összegyűjtött információkat, a korábbi felügyeleti tevékenységek eredményeit, az alrendszerek vagy járművek forgalombahelyezési engedélyeiből származó információkat, a nemzeti vizsgáló testületek által készített baleseti jelentéseket vagy ajánlásokat, egyéb baleseti/váratlan eseményekre vonatkozó jelentéseket vagy adatokat, a vasúttársaságok vagy a pályahálózat-működtetők által a nemzeti biztonsági hatóságnak benyújtott éves jelentéseket, a karbantartásért felelős szervezetek éves karbantartási jelentéseit, a lakossági panaszokat és más releváns forrásokat.

2. A felügyeleti stratégia és terv(ek) kommunikációja

   A nemzeti biztonsági hatóság:

   a) közli a felügyeleti stratégia átfogó célkitűzéseit és a terv vagy tervek áttekintő magyarázatát az illetékes vasúttársaságokkal vagy pályahálózat-működtetőkkel, és adott esetben szélesebb körben, más érdekelt felekkel is;

   b) átfogóan tájékoztatja az illetékes vasúttársaságokat vagy pályahálózat-működtetőket a felügyeleti terv vagy tervek megvalósításának módjáról.

3. A felügyeleti stratégia és terv(ek) végrehajtása

   A nemzeti biztonsági hatóság:

   a) végrehajtja a tervet vagy terveket az előírásoknak megfelelően;

   b) arányos intézkedést hoz a meg nem felelés kezelésére, beleértve az esetleg szükséges sürgős biztonsági riasztásokat is;

   c) értékeli, hogy a vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető megfelelően dolgozta-e ki és hajtotta-e végre a nemzeti biztonsági hatóság által feltárt bármely meg nem felelés orvoslására szolgáló cselekvési tervet vagy terveket a megszabott határidőn belül.

4. A felügyeleti terv(ek) eredménye

   A nemzeti biztonsági hatóság:

   a) eljuttatja a vonatkozó vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető részére a biztonságirányítási rendszerének a biztonságos teljesítményre vonatkozó eredményeit, beleértve azokat a területeket is, amelyeken a pályahálózat-működtető vagy a vasúttársaság részéről meg nem felelést tártak fel;

   b) áttekintetéssel rendelkezik a tagállamában működő minden egyes vasúttársaság vagy pályahálózat-működtető biztonsági teljesítményét illetően;

   c) közzéteszi és eljuttatja a tagállamban fennálló általános biztonsági teljesítményről szóló véleményét a vonatkozó érdekelt feleknek;

   d) közzéteszi és eljuttatja a biztonsági keretszabályok eredményességéről szóló véleményét a vonatkozó érdekelt feleknek.

5. A felügyeleti tevékenységek felülvizsgálata

   A felügyeleti tevékenységek során szerzett tapasztalatok alapján a nemzeti biztonsági hatóság rendszeres időközönként:

   a) elvégzi a terv vagy tervek felülvizsgálatát annak ellenőrzése érdekében, hogy az eredetileg megcélzott tevékenység, a legkülönbözőbb forrásokból származó adatok/információk felhasználása, a felügyeleti eredmények és az erőforrások elosztása megfelelőek-e, és szükség esetén módosítja a prioritásokat;

   b) amennyiben a terv vagy tervek felülvizsgálatra szorulnak, elvégzi azok szükséges változtatásait, és figyelembe veszi a változtatásoknak a felülvizsgálati stratégiára gyakorolt hatását;

c) tagállamát szükség esetén ellátja véleményével és javaslataival a biztonsági keretszabályok esetleges hiányosságainak kiküszöbölése érdekében.